

Cynllun gweithredu cynaliadwyedd amgylcheddol 23/24

Mae'r tabl isod yn manylu ar ein cynllun gweithredu ar gyfer 2023/24 ar ein taith i sero net, sef cynllun gweithredu blynyddol, sy'n cael ei gwblhau ar 24 Gorffennaf. Mae'r manylion a ddarperir yn rhai lefel uchel ac yn cynnwys y meysydd ffocws â blaenoriaeth i leihau ein heffaith amgylcheddol ac allyriadau carbon ynghyd â chynyddu bioamrywiaeth ac ymgysylltu â chymuned y brifysgol. Mae gan bob blaenoriaeth brif ymrwymiad ar gyfer lleihau carbon a datblygu cynaliadwy. Bydd y targedau a'r DPA yn helpu i fonitro ein cynnydd. Y camau cyflawni allweddol yw'r rhai sydd i'w cwblhau dros y flwyddyn nesaf i weithio tuag at ein prif ymrwymiad. Bydd y camau cyflawni allweddol hyn yn cael eu diweddar'u flynyddol wrth i ni symud yn nes at gyflawni ein prif ymrwymadau. Mae'r polisiau/cynlluniau/strategaethau ategol wedi'u cysylltu â'r cynllun gweithredu ac yn rhoi mwy o fanylion lleol am y gweithgareddau sy'n cael eu cyflawni yn y meysydd hyn.

Blaenoriaeth	Prif ymrwymiad	Targedau	Dangosyddion Perfformiad Allweddol	Camau Gweithredu Allweddol	Cefnogi polisi / cynllun / strategaeth	Dyddiad Targed	Arweinydd Cyfrifol / Adran	Linc i NDC (Nod Datblygu Cynaliadwy)
Dysgu ac Addysgu	Ymgysylltu â Dysgu ac Addysgu i wella amlygrwydd addysg ar gyfer datblygu cynaliadwy	Defnyddio'r campws fel labordy byw lle bynnag y bo modd	Nifer y prosiectau labordy byw ar sail campws CU (a rhanbarth Dinas Caerdydd) (#)	Prosesau dylunio a ddefnyddir i alluogi timau GP Addysg, Dinas a Champws i nodi a chynllunio ar gyfer gweithgaredd labordy byw ar gyfer 2024-25.	System Rheoli Amgylcheddol	Gorffen naf 24	Arweinydd ESD / Timau GP ar y campws /	NDC (SDG) 4 NDC (SDG) 13
		Hyfforddiant ac ymsefydlu i'r holl staff am gynaliadwyedd.	Canran y staff sydd wedi'u hyfforddi a'u hymsefydlu (%)	Sicrhau cyllid ar gyfer a datblygu hyfforddiant i staff ar Gynaliadwyedd a'r Argyfwng Hinsawdd.		Gorffen naf 24	Arweinydd Academaidd ar gyfer ESD / Cynrychiolydd ymchwil ESS Rep / Arweinydd EMS	NDC (SDG) 16 NDC (SDG) 17
Ymchwil	Cefnogi Cynllun Gweithredu Uniondeb Ymchwil y Brifysgol: Colofn 2 Canllawiau ac Adnoddau	Datblygu canllawiau neu offer ar gyfer y gymuned ymchwil ar 'ddiogelu'r amgylchedd', 'effaith amgylcheddol' a 'cynaliadwyedd' ac ystyriaethau/disgwyliadau yn y meysydd hyn.	Datblygir DPA ar gyfer y flaenoriaeth hon o fewn y Sefydliad Arloesi Sero Net. Gellir dod o hyd i DPA cyfredol yn y ddogfen ategol.	Cytunir ar gamau cyflawni ar gyfer y flaenoriaeth hon o fewn y Sefydliad Arloesedd Net Zero.	Y Sefydliad Arloesi Sero Net	Gorffen naf 24	ESS Hyrwyddir gan Gynrychiolydd Ymchwil ac Arweinydd Academaidd ar gyfer ESD	NDC (SDG) 4 NDC (SDG) 8 NDC (SDG) 9 NDC (SDG) 11

								NDC (SDG) 12 NDC (SDG) 13 NDC (SDG) 14
Buddsodiadau	Dal portffolio buddsoddi carbon net sero erbyn 2050	Dal portffolio buddsoddi sydd: 1. Yn cyflawni sgôr Ansawdd ESG islaw'r meincnod 2. Yn cyflawni dosbarthiad graddfeydd ESG islaw'r meincnod	<p>Mae Sgôr Ansawdd ESG MSCI yn mesur gallu daliadau gwaelodol i reoli risgiau a chyfleoedd tymor canolog i hirdymor allweddol sy'n deillio o ffactorau amgylcheddol, cymdeithasol a llywodraethu.</p> <p>Mae Dosbarthiad Sgoriau ESG yn cynrychioli canran gwerth marchnad portffolio sy'n dod o ddaliadau sydd wedi'u dosbarthu fel Arweinwyr Graddfeydd ESG (AAA ac AA), Cyfartaledd (A, BBB, a BB), a Laggards (B a CCC).</p>	Cytuno ar sgorau meincnod addas ar gyfer ansawdd ESG a dosbarthiad graddfeydd	Polisi Rheoli'r Trysorlys	Gorffen naf 2024	Tîm y Trysorlys (Cyllid)	NDC (SDG) 8 NDC (SDG) 9 NDC (SDG) 12
				Datblygu'r polisi Buddsoddiad Cymdeithasol Cyfrifol a pholisi Rheoli'r Trysorlys i adlewyrchu ymrwymadau'r Brifysgol i sero net.	Polisi Buddsoddi Cymdeithasol Cyfrifol	Gorffen naf 2024	Tîm y Trysorlys (Cyllid)	
Caffael	Bod yn sero carbon net ar gyfer Cwmpas (Scope) 3 mewn perthynas â nwyddau a gwasanaethau a brynwyd erbyn 2050	Darganfod y tunelli o garbon a grëir gan ein cadwyn gyflenwi gan ddefnyddio offeryn HESCET Gweithio gyda'n categorïau sy'n allyriadau uchaf	Allyriadau carbon o'r gadwyn gyflenwi (tunelli)	Datblygu Polisi Caffael Cynaliadwy	Polisi Caffael Cynaliadwy System Rheoli Amgylcheddol	Chwefror 24	Adran Gaffael	NDC (SDG) 12 NDC (SDG) 13
				Sefydlu dull o adnabod ein cyflenwyr allyriadau uchaf fesul categori er mwyn monitro eu hymagwedd ar gyfer cynllun lleihau carbon		Awst 24	Adran Gaffael	
				Mesur allyriadau Cwmpas 3 a datblygu metrigau priodol i fonitro'r rhain		Gorff 24	Adran Gaffael	
Teithio	Lleihau'r allyriadau sy'n gysylltiedig â thrafnidiaeth ar draws y brifysgol	Datblygu targedau lleihau carbon ar gyfer teithio busnes, cymudo staff a theithio busnes, fflyd, a theithio myfyrwyr.	Allyriadau carbon o deithiau busnes (tunelli) Allyriadau carbon o staff yn cymudo (tunelli) Allyriadau carbon o'r fflyd (tunelli)	Gweithio trwy gamau gweithredu tymor byr Cynllun Teithio'r brifysgol	System Rheoli Amgylcheddol Cynllun Teithio	Gorff 24	Bwrdd Llywio Teithio a Thrafnidiaeth Gynaliadwy	NDC (SDG) 11 NDC (SDG) 13
				Datblygu Strategaeth EV (moduron trydan)		Gorff 24	Rheolwr Gwasanaethau Trafnidiaeth, Teithio a Pharcio	

			Allyriadau carbon o deithiau myfyrwyr (tunelli)	Gwneud llinell sylfaen i'n hallyriadau carbon teithio		Mawrth 24	Rheolwr Gwasanaethau Trafnidiaeth, Teithio a Pharcio	
				Diffinio beth sydd wedi'i gynnwys o fewn allyriadau teithio myfyrwyr		Gorff 24	Rheolwr Gwasanaethau Trafnidiaeth, Teithio a Pharcio	
Ynni a Charbon	Bod yn garbon sero net ar gyfer Cwmpas 1 a 2 erbyn 2030.	Lleihau allyriadau carbon gan ddefnyddio 30% yn llai o ynni yn erbyn gwaelodlin 2006 (ar hyn o bryd gostyngiad o 24%)	Allyriadau carbon o ddefnyddio ynni (tunelli)	Datblygu map ffordd sero net ar gyfer Cwmpas 1 a 2	Map Ffordd Sero Net	Gorff 24	Rheolwr Rhaglen Net Sero	NDC (SDG) 7 NDC (SDG) 9 NDC (SDG) 11 NDC (SDG) 13
			Allyriadau carbon o ynni fesul Ardal Fewnol Gros (tunelli/m2)	Gosod is-fesuryddion blaenoriaeth ar draws y campws		Gorff 24	Rheolwr Rhaglen Net Sero	
			Allyriadau carbon o ddefnydd ynni fesul aelod o staff a myfyriwr CALI (tunelli/FTE)	Bod â swyddog ymgysylltu a pholisi ynni.		Gorff 24	Rheolwr Rhaglen Net Sero	
			Allyriadau carbon o ynni fesul cyfanswm incwm (tunelli/£)	Cytuno ar fframwaith adrodd ar garbon a chreu proses adrodd carbon flynyddol ar gyfer hyn.		Rhagfyr 23	Rheolwr Rhaglen Net Sero	
			Canran yr ynni a gynhyrchir gan ynni adnewyddadwy ar y safle (%)	Deall ein hallyriadau gweithio gartref yn well		Gorffennaf 24	Rheolwr Rhaglen a Rheolwr Gwasanaeth Net Zero, Ymchwil (TG)	
			Allyriadau carbon o Gwmpas 3 (tunelli)	Ymchwilio i gynlluniau gwrthbwysu carbon effeithiol a phriodol sy'n cydbwysu ffactorau amgylcheddol, cymdeithasol ac economaidd.		Gorff 24	Rheolwr Rhaglen Net Sero	
			Allyriadau carbon o Gwmpas 3 fesul aelod o staff a myfyriwr CALI (tunelli/FTE)					
			Allyriadau carbon o Gwmpas 3 fesul cyfanswm incwm (tunelli/£)					
Gwastraff	Lleihau gwastraff a chynyddu at gyfrannu at ailgylchu ar draws y brifysgol yn	Cyflawni targed ailgylchu Llywodraeth Cymru o 70% erbyn 2024/25 ar draws yr holl adeiladau academaidd a phreswyl.	Cyfaint y gwastraff adeiladu academaidd a anfonir i'w ailgylchu (% a thunelledd)	Datblygu Strategaeth Lleihau Gwastraff	Strategaeth Lleihau Gwastraff	Gorff 24	Rheolwr Lleihau Gwastraff	NDC (SDG) 12
			Cyfaint y gwastraff adeiladu a anfonir i'w ailgylchu (% a thunelledd)	Datblygu rhwydwaith ailddefnyddio ar draws y brifysgol gan ddefnyddio Warp It	System Rheoli Amgylcheddol	Gorff 24	Rheolwr Lleihau Gwastraff	

	unol â strategaeth economi gylchol Llywodraeth Cymru	<p>Lleihau'r gwastraff a anfonir i YoW i ddim mwy na 30% (ac eithrio gwastraff peryglus)</p> <p>Cynyddu nifer yr eitemau sy'n cael eu hailddefnyddio o gwmpas y brifysgol.</p> <p>Dal gwastraff a grëwyd o brosiectau cyfalaf ac adnewyddu</p> <p>Lleihau ein gwastraff peryglus a grëir trwy flychau plastig miniog untro</p>	<p>Cyfaint y gwastraff adeiladu academiaidd a anfonwyd i YoW (% a thunelledd)</p> <p>Cyfaint y gwastraff adeiladau preswyl a anfonwyd i YoW (% a thunelledd)</p> <p>Cyfaint y dodrefn/nwyddau a aildddefnyddir (% a thunelledd)</p> <p>Tunelli o wastraff a grëwyd o brosiectau cyfalaf (tunelli)</p> <p>Canran y gostyngiad yn nifer y blychau eitemau miniog plastig untro (%)</p>	<p>Ei gwneud yn ofynnol i gontractwyr sy'n cyflawni prosiectau cyfalaf mawr ac adnewyddiadau ystyried yr hierarchaeth wastraff, gyda phwyslais ar leihau, ailgylchu ac aildddefnyddio wrth ddatblygu eu cynlluniau rheoli gwastraff ac adrodd yn ôl ar eu perfformiad</p> <p>Cyflwyno arbrawf o Biosystemau (blychau eitemau miniog y gellir eu hailddefnyddio) i leihau plastig untro</p>	Adroddiadau carbon blynyddol	<p>Gorff 24</p> <p>24 Ebrill</p>	<p>Rheolwr Lleihau Gwastraff</p> <p>Uwch-reolwr/reolwyr Prosiectau</p> <p>SWELL</p>	
Dŵr	Rheoli ein hadnoddau dŵr yn effeithiol	Deall a rheoli ein defnydd o ddŵr yn well	<p>Defnydd o ddŵr (m3)</p> <p>Defnydd dŵr fesul Ardal Fewnol Gros (m3/m2)</p> <p>Defnydd o ddŵr fesul aelod o staff a myfyriwr CALI (m3/CALI)</p>	<p>Uwchraddio cyflenwadau heb fesurydd i rai gyda mesuryddion dŵr.</p> <p>Creu proses i fonitro data dŵr</p>	System Rheoli Amgylcheddol	<p>Gorffen naf 24</p> <p>Rhagfyr 23</p>	<p>Rheolwr Rhaglen Net Sero</p> <p>Rheolwr Rhaglen Net Sero</p>	<p>NDC (SDG) 6</p> <p>NDC (SDG) 13</p>
Adeiladu ac Adnewyddu	Lleihau effaith amgylcheddol ein gweithgaredd au datblygu a chynnal a chadw	<p>Sicrhau bod pob adeilad newydd yn cyflawni sero net pan ar waith (ac adeiladu dros £10m).</p> <p>Cynnal dadansoddiad cost a budd carbon ar gyfer pob gwaith adnewyddu mawr (>£1m)</p> <p>Sicrhau bod gwaith cynnal a chadw cynlluniedig yn ystyried cyfleoedd i leihau allyriadau carbon pryd bynnag y bo modd.</p>	<p>Canran yr adeiladau newydd sydd â sgôr EPC A (%)</p> <p>Adrodd ar arbedion a wnaed yn erbyn arbedion a ragwelwyd yn yr achos busnes.</p>	<p>Datblygu canllaw polisi/prosiect ar gyfer ystyriaethau amgylcheddol i'w cynnwys wrth adeiladu ac adnewyddu Ystadau ac adeiladau newydd. Bydd hyn yn cynnwys gofyniad i achosion busnes gael opsiynau ar gyfer gwaith amgylcheddol er mwyn ystyried costau yn yr UEB/F&RC/Cyngor.</p> <p>Diweddarau Dogfen Gofynion Safonol Ystadau i gynnwys gofynion lleihau carbon, cynaliadwyedd ac</p>	<p>Safon Ystadau Dogfen Gofynion</p> <p><u>Strategaeth Ystadau sy'n Gwella</u></p> <p>Map Ffordd Sero Net</p> <p>System Rheoli Amgylcheddol</p>	<p>Gorffen naf 24</p> <p>Gorffen naf 24</p>	<p>Rheolwr Rhaglen Net Zero, Dirprwy Gyfarwyddwr Datblygu a Dirprwy Gyfarwyddwr Gweithrediadau</p> <p>Rheolwr Rhaglen Net Sero a Phennaeth</p>	<p>NDC (SDG) 7</p> <p>NDC (SDG) 9</p> <p>NDC (SDG) 11</p> <p>NDC (SDG) 13</p>

		Sicrhau ystyriaeth ERBAP ym mhob gwaith adeiladu ac adnewyddu.		effeithlonrwydd ynni. Cynnwys enghreifftiau o ble dylid rhoi ystyriaeth, er enghraifft, gallai gwaith ail-doi gynnwys insiwleiddio ychwanegol a gwelliannau strwythurol i ganiatáu ar gyfer gosod PV yn y dyfodol.			Gwasanaethau Adeiladu	
Maint Ystâd	Lleihau arwynebedd yr ystâd fesul CALI staff a myfyriwr	Gwella'r defnydd o ofod PS. Gwella'r defnydd o ofod coleg BLS. Gwella'r defnydd o ofod addysgu hyd at 30%	Ffactor y defnydd (gofod addysgu)	Defnyddio gofod gwaelodlin ar gyfer manau addysgu a gwasanaeth proffesiynol	Data EMR	Gorffen naf 24	Pennaeth Rheoli Gofod ac Asedau	NDC (SDG) 7 NDC (SDG) 12 NDC (SDG) 13
			Cyfradd amllder argaeledd gofod addysgu	Casglu data ar dwf myfyriwr	Arolygon data defnydd gofod	Gorffen naf 24	Pennaeth Rheoli Gofod ac Asedau	
			Gofod swyddfa / staff CALI (m2)	Alinio maint lle gyda strategaeth y brifysgol	Polisi Rheoli Lle	Gorffen naf 24	Pennaeth Rheoli Gofod ac Asedau	
			Cyfanswm arwynebedd llawr / CALI staff a myfyriwr (m2)	Cynllunio maint yr ystâd ar gyfer niferoedd myfyriwr a staff	Gorffen naf 24	Pennaeth Rheoli Gofod ac Asedau		
Partneriaethau, Ymgysylltu a Newid Ymddygiad	Ymgysylltu a chydweithio â chymuned y brifysgol i ddatblygu gwybodaeth ac annog cynaliadwyedd ym mhob proses a gweithgaredd	Cynnal Achrediad ISO 14001 Cynnal/rhedeg 4 rhaglen o ymgysylltu ag ECOs. Cynnal wythnos gynaliadwyedd y brifysgol yn flynyddol.	Canlyniad archwiliad ISO 14001 (pasio) Rhaglenni ymgysylltu ECO (#) Mynychwyr wythnos cynaliadwyedd (#)	Recriwtio Swyddog Ymgysylltu Cynaliadwyedd	System Rheoli Amgylcheddol	Mawrth 24	Rheolwr Rhaglen Net Sero	NDC (SDG) 3 NDC (SDG) 4 NDC (SDG) 13 NDC (SDG) 16
				Cynnal LEAF a chynyddu cyfranogiad		Rhagfyr 23	Rheolwr Rhaglen Net Sero a Chynghorydd Diogelwch Amgylcheddol	
				Cyhoeddi Adroddiad Cryno NDC blynyddol		Rhagfyr 23	Arweinydd Academaidd ADC a Chynghorydd Diogelwch Amgylcheddol	
				Hwyluso cyfarfodydd ECO chwarterol. Datblygu calendr blynyddol o ddigwyddiadau cynaliadwyedd.		Gorffen naf 24	Rheolwr Rhaglen Net Sero a Chynghorydd Diogelwch Amgylcheddol	

Bioamrywiaeth	Byddwn yn gwella bioamrywiaeth ac ecosystemau naturiol ein hystâd	Mapio'r hectarau o dir a'r math o ddefnydd tir ar draws ein hystâd werdd. Cynyddu nifer y canolfannau bioamrywiaeth ar draws y campws.	Canran yr ystâd a fapiwyd (%) Hectarau o fannau gwyrdd ar gyfer pob math o ddefnydd tir (ha) Nifer y canolfannau bywyd gwylt ar draws y campws (#) Nifer o fentrau bioamrywiaeth (#)	Diweddarau'r Cynllun Gweithredu Gwydnwch Ecosystemau a Bioamrywiaeth (ERBAP) a gweithio drwy'r camau gweithredu	<u>Cynllun Gweithredu Cydnerthedd Ecosystemau a Bioamrywiaeth (ERBAP)</u> System Rheoli Amgylcheddol	Rhagfyr 23	Grŵp Llywio ERBAP	NDC (SDG) 3 NDC (SDG) 11 NDC (SDG) 13 BDC (SDG) 15
				Cynnal Achrediad Campws Cyfeillgar i Ddraenogod ac ymdrechu i gael Achrediad Aur		Gorff 24	Grŵp Llywio ERBAP	
				Cydymffurfio ag Adran 6 Dyletswydd Bioamrywiaeth a Gwydnwch Ecosystemau		Gorff 24	Grŵp Llywio ERBAP	
				Chwilio am gyfleoedd i fod o fudd i fioamrywiaeth a gwrthbwyso carbon trwy blannu coed a chyfleoedd tir ar y safle		Gorff 24	Pwyllgor Llywio ERBAP:	